כ בְּרֵישָׁא שָׁם ל״ד (ע״א). וְדִין מְלִיגַת הַגְּדִי בְּסִימָן תצ״ט (ס״ב). ל מַיְמָרָא דְּשְׁמוּאֵל שָׁם י״א (ע״ב) וּכְפֵרוּשׁ רַבֵּנוּ יְרוּחָם (נ״ד ח״ב) דְּרַב אַדָּא בַּר אַהֲבָה לְהוֹסִיף עַל דִּבְרֵי שְׁמוּאֵל בָּא דַּאֲפִלּוּ לְהַעֲרִים וְלִמְלֹחַ חֲתִיכָה אַחַת וְאַחֵר כָּךְ לְטֹל אַחֶרֶת וְלוֹמַר בְּזוֹ אֲנִי רוֹצֶה מֻתָּר, וְעַל זֶה קָאֵי הַגְּהַת רַמ״א. מ מְרְדְּכִי בְּפֶרֶק קַמָּא דְּבֵיצָה (סי׳ תרס״ב) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים מֵהָא דְּרַב אַדָּא בַּר אַהֲבָה לְעֵיל.

אֲפִלּוּ בְּסַכִּין: ד (יח) נמוֹלְגִין הָרֹאשׁ וְהָרַגְלַיִם וּמְהַבְהֲבִים אוֹתָם (יט) בָּאוּר, אֲבָל אֵין טוֹפְלִין אוֹתָם (כ) בְּסִיד וְלֹא בְּחַרְסִית וְלֹא בַּאֲדָמָה, דְּמִתְחַזֵּי כְּעִבּוּד. וְאֵין גּוֹזְזִין אוֹתָם בְּמִסְפָּרַיִם, שֶׁנִּרְאֶה כְּעוֹשֶׂה לִצְרָךְ הַשַּׁעַר: ה לְמָחָר לְמִלְחַ כַּמָּה חֲתִיכוֹת (כא) בְּבַת אַחַת (כב) אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ אֶלָּא אֶחָת. הַגָּהָה: (כג) וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּלֹא שָׁרֵי לְהַעֲרִים (כד) רַק קֹדֶם אֲכִילַת שַׁחֲרִית (רבינו ירוחם (נ״ל ח״ג) ובית יוסף (ד״ה מותר) בשם (סמ״ג) [סמ״ק] (סי׳ קל״ד הגסה יג)). (כה) וּמֻתָּר לְמִלֹּחַ הַבָּשָׂר בְּיוֹם טוֹב, (כו) *אַף עַל פִּי שֶׁהָיָה אֶפְשָׁר לְמָלְחוֹ (ט) מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב (מהרי״ל (מנהגים) ותרומת הדשן סימן פ׳): ו נוְהַגִּין לְנַקֵּר בָּשָׂר בְּיוֹם טוֹב,

בַּאֵר הַיטֵב

אֲפִלּוּ לִרְשׁם תַּבּוֹת מֻתָּר, וּמִכָּל מָקוֹם כָּל מַה דְּאֶפְשָׁר לְשַׁנּוֹת שְׁלֹא יְהֵא כְּעֵרֶךְ דְּחֹל יִשָּׁנֶה. שְׁבוּת יַעֲקֹב חֵלֶק ב׳ סִימָן כ״ז: ה (ט) מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב. הַשַּׁעַם דְּבִשְׁרָא טְפֵי מְעַלֵּי בְּשֵׁאֵין שׁוֹהֶה בְּמֶלַח. אֲבָל בְּדָגִים יֵשׁ חִלּוּק דְּיֵשׁ מִינִים דְּמִתְקַלְקְלִים אִם שׁוֹהִין בְּמֶלַח אִז מֻתָּר לְמָלְחָן בְּיוֹם טוֹב אַף אִם נִתְקָרְעוּ בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב, וּמִינִים דְּטְפֵי מְעַלֵּי בְּשֶׁשּׁוֹהִין בְּמֶלַח לֹא יִמָּלְחֵם בְּיוֹם טוֹב אִם נִתְקָרְעוּ בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב. וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה לִי דְּיִכּוֹל לְבַשְּׁלָם וְלָתֵת מֶלַח לְתוֹךְ הַמַּחֲבַת שְׁמְּבַשֵּׁל אוֹתָם, כֵּיוָן שֶׁעִקַּר טַעַם הָאסוּר מִשּׁוּם צַד הָעִבּוּד וְזֶה אֵין שַׁיָּךְ בְּתַבְשִׁיל שְׁנּוֹתֵן הַמֶּלַח לְתוֹךְ הַמַּיִם. וְיֵם שֶׁל שְׁלֹמה (פ״א ס״ו לב) כָּתַב שְׁמִּנְהָג לֶאֱסֹר מִלְּיחַת הַבָּשָׂר שְׁנִּשְׁחַט מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב אֲסוּר בְּיוֹם טוֹב, מַיְרֵי כָּאן (כמ) בְּשֶׁלֹּא הָיָה לוֹ פְּנַאי לְמָלְגוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב [דְּיָדוּעַ שֶׁאֵינוֹ מִתְקַלְקֵל אִם הָיָה מוֹלְגוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב], אוֹ דְּמַיְרֵי שֶׁשְּׁחָטוֹ בְּיוֹם טוֹב גּוּפֹא: (יט) בָּאוּר. וְהוּא הַדִּין דְּמֻתָּר לְהַטְמִין אוֹתוֹ (כנ) בְּרָמָץ: (כ) בְּסִיד וְכוּ׳. כְּדֵי לְהָסִיר הַשַּׁעַר: ה (כא) בְּבַת אַחַת. בְּמַפֶּלֶת יָד (כג) אַחַת, כְּגוֹן שֶׁיֵּשׁ כָּאן שֵׁשׁ חֲתִיכוֹת נְיַיחֵם זוֹ אֵצֶל זוֹ וְיִקַּח מֶלַח מְלֹא חָפְנָיו כְּדֵי שֶׁיְּעוּר מְלִיחָה שֶׁל כָּל הַחֲתִיכוֹת זוֹרֶה עֲלֵיהֶם בְּבַת אַחַת: (כב) אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ. לְיוֹם טוֹב אֶלָּא אַחַת. וְהַטַּעַם, שֶׁטָּרַח (כד) אֶחָד הוּא טוֹרַח לְכָל הַבָּשָׂר שֶׁהֲרֵי מוֹלְחָן בְּיַחַד, (כה) וְאַף עַל פִּי שֶׁהוּא מוֹסִיף קְצָת טִרְחָא (כו) שֶׁהֲרֵי צָרִיךְ לְהַפֵּךְ כָּל חֲתִיכָה וַחֲתִיכָה בִּפְנֵי עַצְמָהּ כְּדֵי לְמָלְחָם בַּצַּד הַשֵּׁנִי, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן דְּמִן הַתּוֹרָה אֵין עִבּוּד בָּאֳכָלִין כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל בְּסִימָן שכ״א (משנ״ב סק״ט), הַגְלוּ חֲכָמִים לְמָלֹחַ בְּבַת אַחַת (מ) אִם חוֹשֵׁשׁ שֶׁמָּא יִסְרַח הַבָּשָׂר: (כג) וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּלֹא שָׁרֵי לְהַעֲרִים וְכוּ׳. הַלְּשׁוֹן מְגַמְגֵּם דְּלֹא נִזְכַּר הָעֲרָמָה כְּלָל בְּדִבְרֵי הַמְחַבֵּר. וְכָתְבוּ הָרַבֵּה (כמ) מְפָרְשִׁים שֶׁחָסֵר כָּאן בְּדִבְרֵי הַמְחַבֵּר וְכֵן צָרִיךְ לוֹמַר, וּמֻתָּר לְהַעֲרִים וְלִמְלֹחַ חֲתִיכָה וְאַחַר כָּךְ לִטֹּל אַחֶרֶת וְלוֹמַר בְּזֶה אֲנִי רוֹצֶה. וּרְצוֹנוֹ לוֹמַר דַּאֲפִלּוּ כְּשֶׁאֵינוֹ מוֹלֵחַ בְּבַת אַחַת יֵשׁ תַּקָּנָה דְּהֵינוּ עַל יְדֵי הָעֲרָמָה שֶׁיֹּאמַר (כט) בְּזוֹ הָאַחֶרֶת אֲנִי רוֹצֶה עַכְשָׁו, וְהָתְּירוּ לוֹ דָּבָר זֶה (ל) כְּדֵי שֶׁלֹּא יִמָּנַע מִלְּשְׁחֹט אִם יֵדַע שֶׁלֹּא יִתִּירוּ לוֹ לְמִלֹּחַ כָּל הַבָּשָׂר וְאָתֵי לְמִסְרַח. [וְיֵשׁ שֶׁכָּתְבוּ דַּאֲפִלּוּ נִשְׁחַט (לא) מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב נַמִי מֻתָּר לְמִלֹּחַ כֻּלָּן בְּיוֹם טוֹב עַל יְדֵי הָעֲרָמָה]. וְעַל זֶה הִגִּיהַּ רַמ״א וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּלֹא שָׁרֵי לְהַעֲרִים וְכוּ׳: (כד) רַק קֹדֶם אֲכִילַת וְכוּ׳. דְּכֻלָּא צָרִיךְ לָאֳכל אֲז אֵיזֶה חֲתִיכָה, אֲבָל אִם כִּבֵּר אָכַל (לב) וְאֵין בִּדַעְתּוֹ לֶאֱכל עוֹד יוֹתֵר הַיּוֹם אָסוּר לְהַעֲרִים וְלִמְלֹחַ אַף עַל פִּי שֶׁיְּכַשֵּׁל וְיִטְעֶם מְעַט, כֵּיוָן שֶׁאֵינוֹ טוֹעֵם רַק כְּדֵי לְהַתִּיר לוֹ מְלִיחַת שְׁאָר הַחֲתִיכוֹת וּכְעֵין שֶׁנִּתְבָּאֵר לְקַמָּן בְּסִימָן תק״ג סָעִיף א׳ עַיֵּן שָׁם. וַאֲפִלּוּ אִם יִרְצֶה לִמְלֹחַ כָּל הַחֲתִיכוֹת בְּיַחַד נַמִי (לג) אָסוּר בִּכְגוֹן זֶה, דְּלֹא שַׁיָּךְ בָּזֶה לוֹמַר טִרְחָא אַחַת לְכֻלָּם שֶׁהֲרֵי גַּם לְאַחַת אֵין צָרִיךְ לֶאֱמֶת. וְהִסְכִּימוּ (לד) הָאַחֲרוֹנִים דְּכָל זֶה בְּשֶׁאֵינוֹ יָדוּעַ לוֹ בְּוַדַּאי שֶׁיִּסְרַח אִם לֹא יִמְלָחֵנּוּ, אֲבָל בְּיָדוּעַ לוֹ בְּוַדַּאי, מֻתָּר לְמָלֹחַ אֲפִלּוּ אַחַת אֲכִילָה (לה) וַאֲפִלּוּ בָּזֶה אַחַת זֶה עַל יְדֵי שֶׁיַּעֲרִים עַל כָּל חֲתִיכָה לוֹמַר מִזּוֹ אוֹכַל הַיּוֹם, וְצָרִיךְ שֶׁיֹּאכַל כַּזַּיִת מֵאַחַת מֵהֶן. (ט) וַאֲפִלּוּ זֶה לֹא הִתִּירוּ אֶלָּא כְּשֶׁשָּׁחַט בְּיוֹם טוֹב כְּדֵי שֶׁלֹּא יִמָּנַע עַל לְהָבִא מִלְּשְׁחֹט, אֲבָל כְּשֶׁשְּׁחָטוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב כֵּיוָן שֶׁהָיָה יָכוֹל לְמָלְחוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב אָסוּר לְמִלֹּחַ בָּשָׂר שֶׁאֵין צָרִיךְ לוֹ בְּיוֹם טוֹב, אֶלָּא אִם כֵּן מוֹלְחוֹ קֹדֶם אֲכִילָה: (כה) וּמֻתָּר לְמָלְחוֹ (לו) לְהַכְשִׁירוֹ לְהוֹצִיא דָּמוֹ. [וּמִסְתַּעֵם דְּאִם הָיָה מוֹלְחוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב הָיָה צָרִיךְ אַחַר הֲדָחָה שְׁנִיָּה לְמָלְחוֹ עוֹד פַּעַם שֵׁנִי וּלְהַשְׁהוֹתוֹ בְּמֶלַח עַד לְמָחָר [דְּאִם לֹא כֵּן הָיָה מִתְקַלְקֵל], וְדָבָר יָדוּעַ הוּא כְּשֶׁהַבָּשָׂר שׁוֹהֶה הַרְבֵּה בְּמֶלַח מַפִּיג טַעַם, לְפִיכָךְ מֻתָּר לְמִלַּח הַבָּשָׂר שְׁרוֹצֶה לֶאֱכלוֹ בּוֹ בַּיּוֹם (לז) וְאַבָּגַּךְ מֻתָּר לְמִלֹּחַ שֶׁהוּא בִּכְבַת אַחַת אוֹ עַל יְדֵי הָעֲרָמָה וְכַנַּ״ל]. אֲבָל אִם כִּבֵּר נִמְלַח וְהוּדַּח מִשּׁוּם דָּם (לט) אָסוּר לְמָלְחוֹ פַּעַם שֵׁנִית בְּיוֹם טוֹב כְּדֵי שֶׁלֹּא יַסְפִּיד (מ) וַאֲפִלּוּ בְּשַׁחֲרִית קֹדֶם אֲכִילָה, שֶׁהֲרֵי אֵין דָּרְךְּ לִמְלֹחַ בָּשָׂר בְּשַׁעַת בִּשּׁוּלוֹ וְאַדַּרְבָּה מְדִיחִין אוֹתוֹ מִמְּלִיחָתוֹ בְּשַׁעַת בִּשּׁוּלוֹ, וְאִם כֵּן מוּכָחָא מִלְּתָא שְׁמּוֹלֵחַ רַק לְתַקֵּן הַבָּשָׂר וְלָכֵן אָסוּר. אֲמְנָם (מא) בְּלֵיל יוֹם טוֹב שֵׁנִי מֻתָּר לַחֲזוֹר וּלְמָלְחוֹ עַל יְדֵי שְׁיַּעֲרִים עַל כָּל חֲתִיכָה לוֹמַר מִזּוֹ אוֹכַל לְמָחָר, וְכֵן יַעֲשֶׂה שֶׁיֹּאכַל מֵהֶן כְּזַיִת מֵעַט לְמָחָר: (כו) אַף עַל פִּי

בְּאוּר הַלָּכָה

אֲפִלּוּ, וְצָרִיךְ עַיִּן קָצָת:

ה * אַף עַל פִּי שֶׁהָיָה אֶפְשָׁר וְכוּ׳. מִשְּׁמַע מִלְּשׁוֹן זֶה דְּכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁנִּשְׁחַט בְּיוֹם טוֹב בְּוַדַּאי מֻתָּר לְמִלֹּחַ וְאַף עַל יְדֵי הָעֲרָמָה לְכָל הַבָּשָׂר. וְעַיֵּן בְּמֶגֶן אַבְרָהָם (ס״ק יא) **בְּשֵׁם תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן** (סי׳ פ) **שְׁמְּצַדֵּד דְּדַוְקָא אִם נִשְׁחַט בְּיוֹם רִאשׁוֹן שֶׁל יוֹם טוֹב דְּיִתְקַלְקֵל אִם יַמְתִּין עַד יוֹם שְׁלִישִׁי, אוֹ שֶׁחָל יוֹם טוֹב שֵׁנִי בְּעֶרֶב שַׁבָּת שְׁיִּתְקַלְקֵל אִם יַמְתִּין עַד יוֹם רִאשׁוֹן, הָא אִם חָל יוֹם טוֹב שֵׁנִי בְּחֹל וְנִשְׁחַט בּוֹ אָסוּר לְמִלֹּחַ עַל יְדֵי הָעֲרָמָה כִּי יָכוֹל לְהַמְתִּין מִלְּמִלֹּחַ עַד מָחָר וְטוֹב יוֹתֵר לְהַבָּשָׂר. וְהִנֵּה רָאִיתִי בְּהַגְרַ״ז וְהַחַיֵּי אָדָם שְׁהִשְׁמִיטוּ דִּין זֶה, אַחַר כָּךְ מָצָאתִי בְּמַאֲמַר מָרְדְּכַי** (סק״ד) **שְׁמְּגַמְגֵּם גַּם כֵּן בְּדִין שֶׁל תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן וּמֵבִיא דִּמְדִבְרֵי הָרִיבַ״שׁ סִימָן רנ״ד מוּכָח שְׁלֹא כִּדְבָרָיו.**

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

[וְצִיּוּרִים] אָסוּר לַעֲשׂוֹתָן בַּבָּשָׂר דֶּרֶךְ סִימָן בְּיוֹם טוֹב: ד (יח) **מוֹלְגִין** וְכוּ׳. בְּרוֹתְחִין אַחַר הַמְלִיחָה כְּדֵי לְהַשִּׁיר הַשַּׁעַר וְכֵן מְהַבְהֲבִין וְכוּ׳, דְּהָווּ מְלָאכָה לְצָרְךְ אֹכֶל נָפֶשׁ. וּפָשׁוּט דִּלְדַעַת הַיֵּשׁ מַחְמִירִין לְעֵיל בְּסִימָן תצ״ה (ס״א) דְּאַף בְּאֹכֶל נֶפֶשׁ גּוּפָא אִם אֶפְשָׁר לוֹ לַעֲשׂוֹת מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב אָסוּר בְּיוֹם טוֹב, מַיְרֵי כָּאן (כמ) בְּשֶׁלֹּא הָיָה לוֹ פְּנַאי לְמָלְגוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב [דְּיָדוּעַ שֶׁאֵינוֹ מִתְקַלְקֵל אִם הָיָה מוֹלְגוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב], אוֹ דְּמַיְרֵי שֶׁשְּׁחָטוֹ בְּיוֹם טוֹב גּוּפֹא: (יט) **בָּאוּר**. וְהוּא הַדִּין דְּמֻתָּר לְהַטְמִין אוֹתוֹ (כנ) בְּרָמָץ: (כ) **בְּסִיד וְכוּ׳**. כְּדֵי לְהָסִיר הַשַּׁעַר: ה (כא) **בְּבַת אַחַת**. בְּמַפֶּלֶת יָד (כג) אַחַת, כְּגוֹן שֶׁיֵּשׁ כָּאן שֵׁשׁ חֲתִיכוֹת נְיַיחֵם זוֹ אֵצֶל זוֹ וְיִקַּח מֶלַח מְלֹא חָפְנָיו כְּדֵי שְׁעוּר מְלִיחָה שֶׁל כָּל הַחֲתִיכוֹת זוֹרֶה עֲלֵיהֶם בְּבַת אַחַת: (כב) **אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ**. לְיוֹם טוֹב אֶלָּא אַחַת. וְהַטַּעַם, שֶׁטָּרַח (כד) אֶחָד הוּא טוֹרַח לְכָל הַבָּשָׂר שֶׁהֲרֵי מוֹלְחָן בְּיַחַד, (כה) וְאַף עַל פִּי שֶׁהוּא מוֹסִיף קְצָת טִרְחָא (כו) שֶׁהֲרֵי צָרִיךְ לְהַפֵּךְ כָּל חֲתִיכָה וַחֲתִיכָה בִּפְנֵי עַצְמָהּ כְּדֵי לְמָלְחָם בַּצַּד הַשֵּׁנִי, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן דְּמִן הַתּוֹרָה אֵין עִבּוּד בָּאֳכָלִין כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ לְעֵיל בְּסִימָן שכ״א (משנ״ב סק״ט), הַגְלוּ חֲכָמִים לְמָלֹחַ בְּבַת אַחַת (מ) אִם חוֹשֵׁשׁ שֶׁמָּא יִסְרַח הַבָּשָׂר: (כג) וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּלֹא שָׁרֵי לְהַעֲרִים וְכוּ׳. הַלְּשׁוֹן מְגַמְגֵּם דְּלֹא נִזְכַּר הָעֲרָמָה כְּלָל בְּדִבְרֵי הַמְחַבֵּר. וְכָתְבוּ הָרַבֵּה (כמ) מְפָרְשִׁים שֶׁחָסֵר כָּאן בְּדִבְרֵי הַמְחַבֵּר וְכֵן צָרִיךְ לוֹמַר, וּמֻתָּר לְהַעֲרִים וְלִמְלֹחַ חֲתִיכָה וְאַחַר כָּךְ לִטֹּל אַחֶרֶת וְלוֹמַר בְּזֶה אֲנִי רוֹצֶה. וּרְצוֹנוֹ לוֹמַר דַּאֲפִלּוּ כְּשֶׁאֵינוֹ מוֹלֵחַ בְּבַת אַחַת יֵשׁ תַּקָּנָה דְּהֵינוּ עַל יְדֵי הָעֲרָמָה שֶׁיֹּאמַר (כט) בְּזוֹ הָאַחֶרֶת אֲנִי רוֹצֶה עַכְשָׁו, וְהָתְּירוּ לוֹ דָּבָר זֶה (ל) כְּדֵי שֶׁלֹּא יִמָּנַע מִלְּשְׁחֹט אִם יֵדַע שֶׁלֹּא יִתִּירוּ לוֹ לְמִלֹּחַ כָּל הַבָּשָׂר וְאָתֵי לְמִסְרַח. [וְיֵשׁ שֶׁכָּתְבוּ דַּאֲפִלּוּ נִשְׁחַט (לא) מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב נַמִי מֻתָּר לְמִלֹּחַ כֻּלָּן בְּיוֹם טוֹב עַל יְדֵי הָעֲרָמָה]. וְעַל זֶה הִגִּיהַּ רַמ״א וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּלֹא שָׁרֵי לְהַעֲרִים וְכוּ׳: (כד) **רַק קֹדֶם אֲכִילַת וְכוּ׳**. דְּכֻלָּא צָרִיךְ לָאֳכל אֲז אֵיזֶה חֲתִיכָה, אֲבָל אִם כִּבֵּר אָכַל (לב) וְאֵין בִּדַעְתּוֹ לֶאֱכל עוֹד יוֹתֵר הַיּוֹם אָסוּר לְהַעֲרִים וְלִמְלֹחַ אַף עַל פִּי שֶׁיְּכַשֵּׁל וְיִטְעֶם מְעַט, כֵּיוָן שֶׁאֵינוֹ טוֹעֵם רַק כְּדֵי לְהַתִּיר לוֹ מְלִיחַת שְׁאָר הַחֲתִיכוֹת וּכְעֵין שֶׁנִּתְבָּאֵר לְקַמָּן בְּסִימָן תק״ג סָעִיף א׳ עַיֵּן שָׁם. וַאֲפִלּוּ אִם יִרְצֶה לִמְלֹחַ כָּל הַחֲתִיכוֹת בְּיַחַד נַמִי (לג) אָסוּר בִּכְגוֹן זֶה, דְּלֹא שַׁיָּךְ בָּזֶה לוֹמַר טִרְחָא אַחַת לְכֻלָּם שֶׁהֲרֵי גַּם לְאַחַת אֵין צָרִיךְ לֶאֱמֶת. וְהִסְכִּימוּ (לד) הָאַחֲרוֹנִים דְּכָל זֶה בְּשֶׁאֵינוֹ יָדוּעַ לוֹ בְּוַדַּאי שֶׁיִּסְרַח אִם לֹא יִמְלָחֶנּוּ, אֲבָל בְּיָדוּעַ לוֹ בְּוַדַּאי, מֻתָּר לְמָלֹחַ אֲפִלּוּ אַחַת אֲכִילָה (לה) וַאֲפִלּוּ בָּזֶה אַחַת זֶה עַל יְדֵי שֶׁיַּעֲרִים עַל כָּל חֲתִיכָה לוֹמַר מִזּוֹ אוֹכַל הַיּוֹם, וְצָרִיךְ שֶׁיֹּאכַל כַּזַּיִת מֵאַחַת מֵהֶן. (ט) וַאֲפִלּוּ זֶה לֹא הִתִּירוּ אֶלָּא כְּשֶׁשָּׁחַט בְּיוֹם טוֹב כְּדֵי שֶׁלֹּא יִמָּנַע עַל לְהָבִא מִלְּשְׁחֹט, אֲבָל כְּשֶׁשְּׁחָטוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב כֵּיוָן שֶׁהָיָה יָכוֹל לְמָלְחוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב אָסוּר לְמִלֹּחַ בָּשָׂר שֶׁאֵין צָרִיךְ לוֹ בְּיוֹם טוֹב, אֶלָּא אִם כֵּן מוֹלְחוֹ קֹדֶם אֲכִילָה: (כה) **וּמֻתָּר לְמָלְחוֹ** (לו) לְהַכְשִׁירוֹ לְהוֹצִיא דָּמוֹ. [וּמִסְתַּעֵם דְּאִם הָיָה מוֹלְחוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב הָיָה צָרִיךְ אַחַר הֲדָחָה שְׁנִיָּה לְמָלְחוֹ עוֹד פַּעַם שֵׁנִי וּלְהַשְׁהוֹתוֹ בְּמֶלַח עַד לְמָחָר [דְּאִם לֹא כֵּן הָיָה מִתְקַלְקֵל], וְדָבָר יָדוּעַ הוּא כְּשֶׁהַבָּשָׂר שׁוֹהֶה הַרְבֵּה בְּמֶלַח מַפִּיג טַעַם, לְפִיכָךְ מֻתָּר לְמִלַּח הַבָּשָׂר שְׁרוֹצֶה לֶאֱכלוֹ בּוֹ בַּיּוֹם (לז) וְאַבָּגַּךְ מֻתָּר לְמִלֹּחַ שֶׁהוּא בִּכְבַת אַחַת אוֹ עַל יְדֵי הָעֲרָמָה וְכַנַּ״ל]. אֲבָל אִם כִּבֵּר נִמְלַח וְהוּדַּח מִשּׁוּם דָּם (לט) אָסוּר לְמָלְחוֹ פַּעַם שֵׁנִית בְּיוֹם טוֹב כְּדֵי שֶׁלֹּא יַסְפִּיד (מ) וַאֲפִלּוּ בְּשַׁחֲרִית קֹדֶם אֲכִילָה, שֶׁהֲרֵי אֵין דָּרְךְּ לִמְלֹחַ בָּשָׂר בְּשַׁעַת בִּשּׁוּלוֹ וְאַדַּרְבָּה מְדִיחִין אוֹתוֹ מִמְּלִיחָתוֹ בְּשַׁעַת בִּשּׁוּלוֹ, וְאִם כֵּן מוּכָחָא מִלְּתָא שְׁמּוֹלֵחַ רַק לְתַקֵּן הַבָּשָׂר וְלָכֵן אָסוּר. אֲמְנָם (מא) בְּלֵיל יוֹם טוֹב שֵׁנִי מֻתָּר לַחֲזוֹר וּלְמָלְחוֹ עַל יְדֵי שְׁיַּעֲרִים עַל כָּל חֲתִיכָה לוֹמַר מִזּוֹ אוֹכַל לְמָחָר, וְכֵן יַעֲשֶׂה שֶׁיֹּאכַל מֵהֶן כְּזַיִת מֵעַט לְמָחָר: (כו) **אַף עַל פִּי**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

מַהֲרִי״ל שֶׁהוּבְּאָה בְּאֵלְיָה רַבָּה, וַאֲפִלּוּ כְּתִיכָה בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ מִתְקַיֵּם שֶׁהוּא רַק מִדְּרַבָּנָן גַּם כֵּן בְּוַדַּאי לֹא הִתִּירוּ מִשּׁוּם אֹכֶל נֶפֶשׁ, שֶׁהֲרֵי אֲפִלּוּ מְלָאכָה שֶׁל אֹכֶל נֶפֶשׁ לֹא הַתֵּר רַק מְלִישָׁה וְאֵילֵךְ כְּיָדוּעַ, וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁאֵר ל״ט מְלָאכוֹת שֶׁאֵין חִלּוּק בֵּין שַׁבָּת לְיוֹם טוֹב וַאֲפִלּוּ שְׁבוּתֵיהֶן שְׁלֵהֶן כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַבַּיִת יוֹסֵף בְּרֵישׁ סִימָן תצ״ה (ד״ה ומ״ש רבינו): ד (כמ) בֵּית מֵאִיר: (כנ) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יז): ה (כא) מְאִירִי (יא. ד״ה מתני׳) בְּפֵרוּשׁ א׳, וְכֵן מַשְׁמַע בְּרֹאשׁ (פ״א סי׳ טז) לְהַמְעַיֵּן: (כב) רַשׁ״י (יא: ד״ה בבת אחת): (כה) רא״ש (שם): (כו) לְדִידָן דְּפָסְקִינַן כֵּן לְמַעֲשֶׂה, (כז) רַשׁ״י (יא: ד״ה ומינים): (כח) עַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן ס״ט (ס״ד): (כט) מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ד) וְהַגְרַ״ז (סי״ג): (ל) בְּאֹר הַגּוֹלָה (אות ל) וְעוֹלַת שַׁבָּת (סק״ה) וּפְרִי חָדָשׁ, וְכֵן מַשְׁמַע מֵהַגְרַ״א וְטַ״ז (סק״ב) דְּאַף לְהַמְחַבֵּר שָׁרֵי עַל יְדֵי הָעֲרָמָה, וְכֵן הַלְּבוּשׁ מַקֵּל בְּהָעֲרָמָה. וּדְלֹא כְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״י) דְּדַוְקָא לוֹמַר דְּהַמְלַח גַּרְמָא לֹא נִזְקַר כְּלָל לְקַלָּא: (לא) **הַבָּשָׂר עֶרֶב עָלֵי לְאָכְלָה הַיּוֹם, וְחוֹזֵר וּמוֹלֵחַ עַד שְׁמּוֹלֵחַ כָּל הַבָּשָׂר שֶׁיֵּשׁ לוֹ:** (לב) **צָרִיךְ מְלִיחָה.** כָּל זֶה מוּכָח בְּמָגֵן אַבְרָהָם שָׁם:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

(כז) אֲפִלּוּ נִשְׁחַט מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב. (כח) *(וְטוֹב (י) [י] לְשָׁנוֹת קְצָת (כט) אִם יוּכַל לְשָׁנוֹת בְּאֵיזֶה דָּבָר) (מהרי"ל (סס)

ותרומת הדשן סימן פ"ד):

תקא עֵצִים הָאֲסוּרִים וְהַמֻּתָּרִים בְּיוֹם טוֹב. ובו ז' סְעִיפִים:

א משנה וגמרא ביצה דף ל"א (ע"א).

א [א]אֵין מְבַקְּעִין עֵצִים מִן הַקּוֹרוֹת (א) שֶׁעוֹמְדוֹת לִבְנְיָן, וְלֹא מִקּוֹרָה שֶׁנִּשְׁבְּרָה בְּיוֹם טוֹב, (ב) * אֲפִלּוּ אִם

בֵּאוּר הַיטֵב

בְּמִסְכֶּנֶת בְּסִימָן תצ"ח סָעִיף (ד') [ו']. וְדַוְקָא כְּשֶׁנִּשְׁחֲטָה בְּיוֹם טוֹב, עַיֵּן שָׁם:

ו' (י) **לְשָׁנוֹת.** וְכָתַב עוֹד מֹהֲרִי"ל (מנהגים) וְחֵלֶק אֲחוֹרִים שֶׁצָּרִיךְ נִקּוּר גָּדוֹל אֵין נִרְאֶה לְהַתִּיר עַל יְדֵי שִׁנּוּי, וְעַיֵּן בְּיִם שֶׁל שְׁלֹמה בְּפֶרֶק קַמָּא דְּבֵיצָה (שם). וְהַשַּׁ"ז (סק"ד) כָּתַב

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

שֶׁהָיָה וְכוּ'. וּמִכָּל מָקוֹם דָּגִים (מא) שֶׁהֵם מְשֻׁבָּחִין כְּשֶׁמְּנַחִין בְּמֶלַח אָסוּר לְמָלְחָן בְּיוֹם טוֹב (מג) כְּשֶׁהָיָה יָכוֹל לְמָלְחָן מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב. וַאֲיִן בִּכְלָל זֶה (מד) מַה שֶּׁנּוֹתְנִין מֶלַח לְתוֹךְ הַמַּחֲבַת שֶׁמְּבַשְּׁלִין אוֹתָן בָּהּ, דְּאֵין אִסּוּר בִּמְלִיחָה אֶלָּא מְשׁוּם גְּזֵרַת עִבּוּד אוֹ מְשׁוּם דְּטוֹרֵחַ שֶׁלֹּא לְצָרְכָּן יוֹם טוֹב, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בָּזֶה שֶׁנּוֹתֵן לְתוֹךְ הַתַּבְשִׁיל. וּמִינֵי דָּגִים הָרַכִּים הַמִּתְקַלְקְלִים כְּשֶׁנִּוחוּ זְמַן רַב בְּמֶלַח מֻתָּר לְמָלְחָן בְּיוֹם טוֹב אֲפִלּוּ אִם קָרְעָן בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב, וְדִינָן כִּמְלִיחַת בָּשָׂר לְכָל דָּבָר:

ו' (כז) **אֲפִלּוּ נִשְׁחַט מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב.** וְכַנַּ"ל (ס"ה) לְעִנְיַן מְלִיחָה. וְכָל זֶה כְּשֶׁמְּנַקֵּר הַבָּשָׂר שֶׁדַּעְתּוּ לְאָכְלָהּ בְּיוֹם טוֹב, אֲבָל שְׁאָר בָּשָׂר אָסוּר לְנַקְּרוֹ וַאֲפִלּוּ נִשְׁחַט בְּיוֹם טוֹב שֶׁהֲרֵי טוֹרֵחַ הוּא לְצָרְכָּן חֹל, (מה) אֶלָּא אִם כֵּן רוֹצֶה לְמָלְחוֹ מִפְּנֵי שֶׁחוֹשֵׁשׁ שֶׁמָּא יִסְרִיחַ הַבָּשָׂר וּלְמָלְחוֹ אָסוּר קֹדֶם נִקּוּר כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן ס"ה (ס"א), (מו) בָּזֶה מֻתָּר לוֹ לְנַקֵּר גַּם שְׁאָר בָּשָׂר עַל יְדֵי הַעֲרָמָה, דְּהֵינוּ לְאַחַר שֶׁנִּקֵּר חֲתִיכָה אַחַת לְצָרְכָּן הַיּוֹם אוֹמֵר חֲתִיכָה זוֹ אֵינָהּ טוֹבָה בְּעֵינַי כָּל כָּךְ רַק חֲתִיכָה אַחֶרֶת וּמְנַקְּרָהּ, וְכֵן כֻּלָּם. וְדַוְקָא כְּשֶׁנִּשְׁחַט בְּיוֹם טוֹב (מז) אֲבָל אִם נִשְׁחֲטָה בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב וְהָיָה לוֹ פְּנַאי לְנַקְּרָהּ מִבְּעוֹד יוֹם אָסוּר לוֹ לְנַקֵּר בְּיוֹם טוֹב רַק הַבָּשָׂר שֶׁצָּרִיךְ לוֹ לַאֲכִילָה בְּיוֹם טוֹב, שֶׁהֲרֵי הַנִּקּוּר אֵינוֹ מַפִּיג טַעַם הַבָּשָׂר כְּלָל, וְהָיָה לוֹ לְנַקֵּר קֹדֶם יוֹם טוֹב: (כח) **וְטוֹב לְשָׁנוֹת קְצָת.** דְּהֵינוּ שֶׁיְּנַקְּרֶנּוּ בְּקוֹפִיץ אוֹ בְּקֻרְדֹּם. וְאַף עַל גַּב דְּלָעִיל גַּבֵּי מְלִיחָה אַף שֶׁהָיָה יָכוֹל לְמָלְחוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב אֵין צָרִיךְ שִׁנּוּי, (מח) הָתָם מְשׁוּם דְּכָשֶׁר שָׁשׁוֹהֶה הַרְבֵּה בִּמְלִיחָה מַפִּיג טַעַם, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא עַל יְדֵי הַנִּקּוּר אֵינוֹ מַפִּיג טַעַם כְּלָל וְהָיָה לוֹ לְנַקְּרוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב: (כט) **אִם יוּכַל לְשָׁנוֹת.** וְאִם אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְשָׁנוֹת מֵאֲפִלּוּ בְּלִי שִׁנּוּי וְאַף עַל גַּב דְּהָיָה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב, (מט) מְשׁוּם דִּבְנִקּוּר לֵיכָּא שׁוּם לְתָא דְּמִלְאכָה אֶלָּא מְשׁוּם טִרְחָא בְּעַלְמָא. (נ) וְחֵלֶק אֲחוֹרִים דְּאִי אֶפְשָׁר לְנַקֵּר הַיטֵב עַל יְדֵי שִׁנּוּי, יֵשׁ לְהַחְמִיר שֶׁלֹּא לְנַקְּרוֹ אִם נִשְׁחַט מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב, וְהָיָה שְׁהוּת לְנַקְּרוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב, [א]וּבִמְקוֹם דָּחָק יֵשׁ לְהָקֵל לְצָרְכָּן יוֹם טוֹב. בָּשָׂר מְנֻקָּר שֶׁהוּא בְּיוֹם שְׁלִישִׁי לִשְׁחִיטָתוֹ וְאִם יִשְׁהֶה אַחַר יוֹם טוֹב יִהְיֶה אָסוּר לֶאֱכֹלוֹ כִּי אִם צָלִי כַּמְבֹאָר בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן [ס"ט סָעִיף י"ב], מֻתָּר לְהַדִּיחוֹ בְּיוֹם טוֹב הוֹאִיל וְרָאוּי לַאֲכִילָה, וְאַף דְּטָרְחָא זוֹ לְצָרְכָּן חֹל הוּא, אֵינוֹ עוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה רַק שֶׁשּׁוֹפֵךְ עָלָיו מַיִם, [וּמִכָּל מָקוֹם רָאוּי (נא) לְכַתְּחִלָּה שֶׁיֹּאכְלוּ הַקַּצָּבִים חֲתִיכָה מִמֶּנּוּ, וְאִם אֶפְשָׁר לְהַנִּיחַ הַהֲדָחָה עַד יוֹם טוֹב שֵׁנִי לֹא יְדִיחוּ בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן], אֲבָל בְּשַׁבָּת דְּאִי אֶפְשָׁר לְבַשֵּׁל וְלֶאֱכֹל, אָסוּר [מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יג)]. וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן שכ"א בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן כ"א מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּשֵׁם הָאַחֲרוֹנִים דְּעַל יְדֵי עַכּוּ"ם בְּוַדַּאי יֵשׁ לְהָקֵל לְהַדִּיחַ, וְאִם אִי אֶפְשָׁר עַל יְדֵי עַכּוּ"ם מֻתָּר גַּם עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל. עוֹד כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם) דְּאִם אֵרַע זֶה בְּבָשָׂר שֶׁאֵינוֹ מְנֻקָּר, גַּם בְּיוֹם טוֹב אָסוּר לְנַקֵּר מַה שֶּׁאֵינוֹ לְצָרְכָּן יוֹם טוֹב עַל יְדֵי הַעֲרָמָה שֶׁיֹּאמַר אוֹכֵל מִמֶּנּוּ כַּזַּיִת כֵּיוָן דְּהָיָה יָכוֹל לְנַקְּרָהּ מִבְּעוֹד יוֹם וְכַנַּ"ל (ס"ק כז), מְמֵילָא לֹא חָזֵי לַאֲכִילָה וְעַל כֵּן דִּינוֹ כְּמוֹ בְּשַׁבָּת דְּאָסוּר לְהַדִּיחוֹ. [ג]וְהִנֵּה לְפִי מַה שֶּׁהַקְּלוּ הָאַחֲרוֹנִים גַּם בְּשַׁבָּת בִּמְקוֹם הַדָּחַק מִטַּעַם הַכְנָסַת אוֹרְחִים מְמֵילָא מֻתָּר לְהַדִּיחוֹ גַּם כֵּן, גַּם בְּבָשָׂר שֶׁאֵינוֹ מְנֻקָּר אֵין לְהַחְמִיר מִטַּעַם זֶה כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְתִּי בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה וטוב לשנות). וּמִכָּל מָקוֹם אִם אֶפְשָׁר עַל יְדֵי עַכּוּ"ם (נב) טוֹב יוֹתֵר עַל יְדֵי עַכּוּ"ם, אוֹ כְּשֶׁמַּנַּח הַבָּשָׂר בִּכְלִי טוֹב שֶׁיִּרְתַּח יָדָיו עָלָיו עַד שֶׁיִּהְיֶה הַבָּשָׂר שָׁרוּי בְּמַיִם:

א (א) **שֶׁעוֹמְדוֹת לִבְנְיָן.** וּמִכָּזֶה הֵם שָׁאָדָם מַקְפִּיד עֲלֵיהֶם מֵחֲמַת חֲשִׁיבוּתָן (ב) וּמִיחַד לָהֶם מָקוֹם, וַאֲפִלּוּ לְהַמַּתִּירִין מִקְצָה סְתָם, בְּמִקְצָה מֵחֲמַת חֶסְרוֹן כִּיס מוֹדוּ: (ב) **אֲפִלּוּ אִם הָיְתָה רְעוּעָה וְכוּ'.** דְּיָכוֹל לְהִיוֹת (ג) דְּמִצָּפָּה מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב שֶׁתִּשָּׁבֵר וְלֹא אַקְצָהּ מִכָּל מָקוֹם אָסוּר

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

כֵּאן חִלּוּל הַשֵּׁם שֶׁהֲרֵי גַּם הֵם קוֹנִים מַה שֶּׁצָּרִיךְ לָהֶם לְצָרְכָּן חִנָּם, מִכָּל מָקוֹם מְשׁוּם זִלְזוּל יוֹם טוֹב אֵין לִשָּׂא הַבָּשָׂר בְּפָרְהֶסְיָא וְיִכּוֹפוּ אוֹתָם בְּנַעֲשָׂאם בָּרְחוֹב. עַיֵּן שָׁם: ו' [י] **לְשָׁנוֹת.** עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב. וְכָתַב בְּשׁוּ"ת נוֹדַע בִּיהוּדָה מֵהֲדוּרָה תִּנְיָנָא סִימָן צ"ב בָּשָׂר שֶׁלֹּא הוּדַח

בֵּאוּר הֲלָכָה

וְאִפְשָׁר עוֹד מְשׁוּם דִּדְיָן זֶה תְּלוּי בְּטָבַע הַזְּמַן, אִם הָעֵת חַם מְאֹד וְיָכוֹל לְהִתְקַלְקֵל בְּיוֹם אֶחָד בְּוַדַּאי מֻתָּר לְמָלְחוֹ כָּל הַבָּשָׂר עַל יְדֵי הַעֲרָמָה, לָכֵן הִשְׁמִיטוֹ דִּין זֶה:

ו' * **וְטוֹב לְשָׁנוֹת וְכוּ'. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה** (ס"ק כט) **מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ אוֹדוֹת הַדָּחָה לְבָשָׂר שֶׁאֵינוֹ מְנֻקָּר דְּדַעַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם לְהַחְמִיר בָּזֶה בְּיוֹם טוֹב שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְהַעֲרִים וּלְנַקֵּר,** מְשׁוּם דְּהָיָה לוֹ לְנַקֵּר מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב, וּמְמֵילָא מֻתָּר גַּם כֵּן. דַּע דְּעִקַּר מַה שֶּׁהִכְרִיעַ הַמָּגֵן אַבְרָהָם לְהַחְמִיר בְּשַׁבָּת שֶׁלֹּא לְהַדִּיחוֹ מְשׁוּם דְּסִבְרָא לֵיהּ דְּמַה דְּאִיתָא בְּגֶמָרָא (שבת קכח.) דְּבָשָׂר חַי חָזֵי לְטַלְטוּל מְשׁוּם דַּחֲזֵי לְאוּמְצָא לֹא קַאֵי רַק בִּבְשַׂר עוֹף דְּרַכִּיךְ אֲבָל לֹא בִּבְשַׂר שׁוֹר וְלֹא חָזֵי לְטַלְטוּל. נָרְמְשׁוּם טַעַם הַשֵּׁנִי לְחוּד דְּהוּא מְרֻבֶּךְ אֵין לָאֲסֹר וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּנוֹדַע בִּיהוּדָה (תנינא) חֵלֶק אֹרַח חַיִּים סִימָן כ"ז]. **וּמִמֵּילָא כְּפִי מַה שֶּׁפָּסְקוּ הָרַבָּה פּוֹסְקִים דְּבָשָׂר חַי שֶׁל שׁוֹר גַּם כֵּן חָזֵי לְטַלְטוּל מְשׁוּם דַּחֲזֵי לְאוּמְצָא מֵמֵילָא מֻתָּר לְהַדִּיחוֹ גַּם כֵּן,** וּכְמוֹ שֶׁכָּתְבוּ כָּל זֶה בְּהָדְיָא הָאֲלִיָּה רַבָּה בְּסִימָן ש"ח (ס"ק סט) וְהַנּוֹדַע בִּיהוּדָה בְּסִימָן כ"ז הַנַּ"ל. וְאִם כֵּן הָלֹא בָּשָׂר שֶׁאֵינוֹ מְנֻקָּר גַּם כֵּן חָזֵי לְטַלְטֵל מְשׁוּם דַּחֲזֵי לְאוּמְצָא, דְּאַף דְּהוּא אֵינוֹ מְנֻקָּר מִן הַדָּם וּמִן הַחֵלֶב הָלֹא גַּם כֵּן חָזֵי לֶאֱכֹל לְאוּמְצָא, דְּהֵיכִי נֵימָא רַק לְהַדִּיחַ הַדָּם מִלְּמַעְלָה וְלִזָּהֵר מִמָּקוֹם שֶׁיֵּשׁ חֵשֶׁשׁ חֵלֶב הָלֹא גַּם כֵּן חָזֵי לֶאֱכֹל לְאוּמְצָא, דְּהֵיכִי נֵימָא רַק לְהַדִּיחַ הַדָּם מִלְּמַעְלָה וְלִזָּהֵר מִמָּקוֹם שֶׁיֵּשׁ חֵשֶׁשׁ חֵלֶב וּמִן הַחוּטִין שֶׁדָּם כָּנוּס בָּהֶם כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן ס"ז סָעִיף ב', וּמַעוֹלָם לֹא שָׁמַעְנוּ לְאָחַד מִן הַפּוֹסְקִים שֶׁיֹּאמַר דְּמִה דְּאִיתָא בְּגֶמָרָא דְּבָשָׂר חַי חָזֵי לְטַלְטוּל מְשׁוּם דַּחֲזֵי לְאוּמְצָא דְּוַקָּא בָּשָׂר מְנֻקָּר, וְהַטַּעַם כְּדִכְתִיבְנָא וּמִמֵּילָא מֻתָּר לְהַדִּיחוֹ גַּם כֵּן. **וּמִכָּל מָקוֹם לְכַתְּחִלָּה בְּוַדַּאי יֵשׁ לְזָהֵר לְהַדִּיחַ הַבָּשָׂר עַל יְדֵי עַכּוּ"ם,** וּכְמוֹ שֶׁרָאִיתִי בְּכַמָּה אַחֲרוֹנִים דְּאַחַר דְּשָׁקְלוּ וְטָרוּ בְּעִקַּר הַדִּין לְחַלֵּק עַל הַמָּגֵן אַבְרָהָם מִכָּל מָקוֹם סִימוּ דְּלַכְתְּחִלָּה יֵשׁ לְזַהֵר עַל יְדֵי עַכּוּ"ם. **וְדַע דְּאַף לְדַעַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם שֶׁמַּחְמִיר לְהַדִּיחַ הֵיכִנוֹ רַק לְעִנְיַן חֲדָחַת כָּל הַבָּשָׂר, אֲבָל הַבָּשָׂר שֶׁרוֹצֶה לְצָרְכֵי יוֹם טוֹב בְּוַדַּאי מֻתָּר לְהַדִּיחַ וּלְנַקֵּר לְכֵלִי עַלְמָא אַף דְּנִשְׁחַט מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב:**

א * **אֲפִלּוּ אִם הָיְתָה רְעוּעָה.** וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה וטוב לשנות). וּמִכָּל מָקוֹם אִם אֶפְשָׁר עַל יְדֵי עַכּוּ"ם (נג) טוֹב יוֹתֵר עַל יְדֵי שְׁמוּלוֹ הַמַּיִם יְהִיֶה קֹדֶם יוֹם טוֹב גַּם כֵּן: (נג) **פְּרֵי מִגְדִּים** (משב"ז סק"ד), **עַיֵּן שָׁם שְׁכַתַּב כֵּן גַּם לְעִנְיַן בָּשָׂר מְנֻקָּר וְכָל שֶׁכֵּן בְּזֶה:**

א (ג) **וְאִסּוּר טַלְטֵלָן אֲפִלּוּ לְצָרְכָּן גּוּפָן וּמְקוֹמָן** [פְּרֵי מְגַדִּים (א"א סק"א)]: (ג) **הֵיכִנוֹ לְדַעַת רַבִּי שִׁמְעוֹן בְּדָבָר ל' עַמּוּד ב'. אֲבָל בְּקוֹרָה בְּרִיאָה שֶׁנִּשְׁבְּרָה בְּיוֹם טוֹב אַף לְהַמַּתִּירִין מֻתָּר וְנוֹלַד בְּיוֹם טוֹב גַּם כֵּן אָסוּר** [טור וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים]. **וְדַוְקָא לְעִנְיַן קוֹרָה, אֲבָל לְעִנְיַן כְּלִי שֶׁנִּשְׁבַּר בְּיוֹם טוֹב גַּם כֵּן אָסוּר [מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) שֶׁפֵּיְרוּ הָיְתָה שְׁלֵמָה מִבְּעוֹד יוֹם אוֹ שֶׁהָיְתָה רְעוּעָה תְּלִיָּא בְּדִין אִם מִתִּירִין נוֹלַד בְּיוֹם טוֹב,** וְכֵן מַשְׁמַע בְּמַאירִי (ל' ד"ה דתניא) וְכֵן מַשְׁמַע מֵהַמְחַבֵּר שֶׁפָּתַם לְקַמָּן בְּסָעִיף ו', וְהָרַמ"א שָׁם לֹא הִגִּיהַּ עָלָיו מִשּׁוּם דְּאָזַיל לְטַעְמֵיהּ בְּסִימָן תצ"ה (ס"ד) וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ב):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (סי"ח) כתב: אבל אם אי אפשר לו לשנות מותר לנקר כדרכו אפילו חלק האחוריים שיש טורח רב בנקירתו כיון שהוא צורך אוכל נפש. **ב]** ובשו"ע הרב (סי שכא ס"ו) כתב שאין להתיר להדיח בשר שלא נמלח בשבת אפילו ע"י אינו יהודי, ולפ"ז גם בשר שאינו מנוקר אין היתר אפילו ע"י עכו"ם, וכן כאן (סי"כ) כתב ההיתר רק בבשר מנוקר הואיל וראוי לאכלו היום.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah